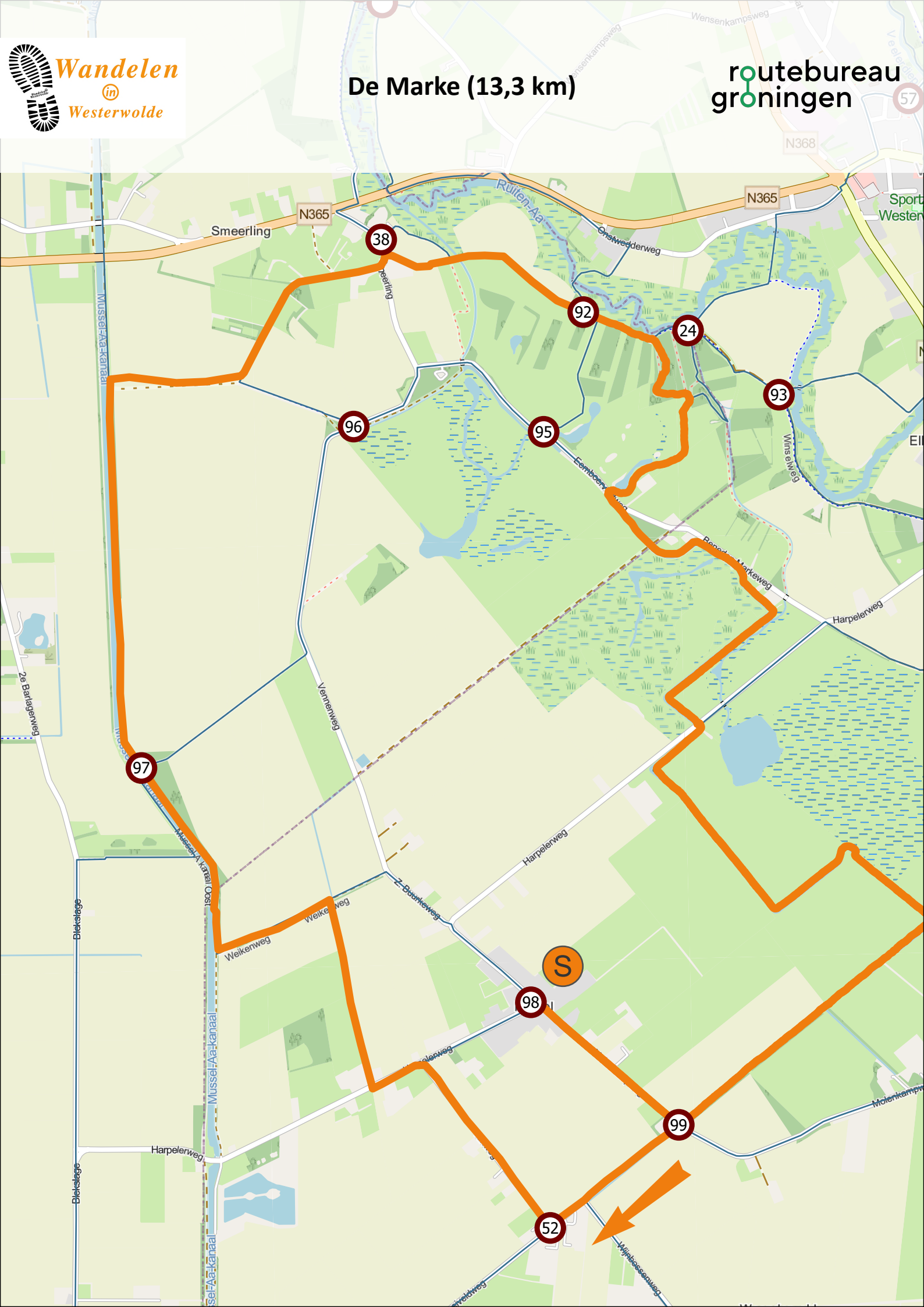

De Marke (13,3 km)

Route 15 De Marke Harpel, 13,3 km

Het beekdal van de Ruiten Aa en de aangrenzende bossen en natuurgebieden behoren tot het Natuurnetwerk Nederland. Belangrijke natuurgebieden worden zoveel mogelijk met elkaar verbonden. Soms door het onder natuurbeheer brengen van landbouwgrond en soms door de aanleg van ecologische verbindingzones, waardoor dieren (en vaak met hen de planten) zich van het ene naar het andere natuurgebied kunnen verplaatsen. Het beekdal van de Ruiten Aa is hier en daar smal en de natuurgebieden grenzen direct aan intensief gebruikte landbouwgronden.

De wandeling die in Harpel begint loopt o.a. langs het Mussel-Aa-Kanaal, het Metbroekbos bij Smeerling en over het Ellersinghuizerveld, een grootschalig landbouwgebied. Het was jarenlang een omstreden gebied. De betrokkenen bij het grote landinrichtingsproject (de Herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën), de boeren en de natuurbeheerders, claimden beiden het gebied. De boeren om er te boeren en de natuurbeheerders om het bij het Natuurnetwerk Nederland te betrekken en het te laten dienen als buffer tussen de landbouw en de natuur in het beekdal. Daar liggen waardevolle bosgebieden (Liefstingsbroek en Metbroekbos) en oeverlanden. Natuurmonumenten heeft inmiddels het gebied van het Ellersinghuizerveld teruggebracht naar de situatie van anno 1850. Dit gebied bestond toen uit woeste gronden met een open, wijds karakter. Een deel van het natuurgebied is afgegraven, zodat er weer heide en schraal grasland ontstaan is. Op het laagste punt is een deel van het ven in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Hier kunnen planten als zonnedauw, pilvaren en fonteinkruid van profiteren.

Start: buurthuis 'Ons Buurthoes' in Harpel, Harpelerweg 37

De route is nog niet gemarkeerd.

Attentie: de route voert **gedeeltelijk over maaipaden** langs sloten met **niet altijd een vlakke ondergrond**. Dit is met name het geval vanaf de stuw naar de Molenkampweg (punt 32).

Horeca onderweg: Na punt 14 ca. 200 m doorlopen naar Gasterij Natuurlijk Smeerling. Als de in de tekst genoemde straatnaam niet gelijk zichtbaar is, maar pas verderop, wordt deze tussen haakjes vermeld

1. Met de rug naar het buurthuis staand: **linksaf**, Molenkampweg.
2. Na 600 m en huisnummer 9, bij wandelknooppunt 99 **rechtsaf**, zandweg langs rechterkant van de sloot.
3. Zandweg komt uit op Vloeiveldweg, hier **rechtdoor**.
4. 1e weg **rechtsaf** (bij wandelknooppunt 52), Turfweg.
5. Einde Turfweg **linksaf**, Harpelerweg.
6. Na 130 m **rechtsaf**, grasweg rechts van de sloot.
7. Pad komt na 600 m uit op zandweg, hier **linksaf** (Weikenweg).
8. Einde zandweg **rechtsaf**, Mussel-Aa-Kanaal Oost.
9. Na 700 m op kruising met betonpad (met links 't Hoogholtje (brug) en wandelknooppunt 97), **rechtdoor**.
10. Na ca. 1,3 km **rechtsaf**, maaipad aan de rechterkant van de sloot.
11. Na ca. 400 m **linksaf**, een dam over.
12. Betonpad kruisen en **rechtdoor**; zijpaden negeren.
13. Na ca. 500 m op splitsing **rechtdoor**.
14. Na 200 m aan het eind van de zandweg **linksaf**, klinkerweg op.
15. Na 30 m 1^e pad **rechtsaf** (bij wegwijzer nr. 24617, richting Sellingen), schelpenpad.
16. Na 200 m betonpad kruisen (links op de hoek een bankje) en **rechtdoor** over bruggetje.
17. Na 500 m bij wandelknooppunt 92 **rechtdoor**.
18. Bij wandelknooppunt 74 **rechtdoor**.
19. Na 200 m op splitsing **rechtdoor** en na ca 20 m **rechtsaf**, smal slingerpaadje in.
20. Slingerpaadje gedurende 250 m volgen en op 1e splitsing **rechtsaf**.
21. Gelijk op volgende splitsing **rechts aanhouden** en vervolgens door klaphekje.
22. Daarna (breed) graspad met bocht naar links **volgen** langs bankje.
23. Aan het eind van het pad (na bocht naar rechts) **linksaf** door klaphekje en **linksaf** asfaltweg op.
24. Na 40 m **rechtsaf en gelijk linksaf**, maaipad links van watergang.
25. Bij dam **rechtdoor**, pad langs water blijven volgen.
26. Bij volgende dam eveneens **rechtdoor**
27. Op splitsing na de 3^e dam **rechtsaf** (water aan rechterhand houden).
28. Pad maakt na 400 m bocht naar links en komt uit op klinkerweg.
29. Klinkerweg **oversteken** en **rechtsaf**, maaipad (met watergang aan rechterzijde).
30. Dit pad met 2 maal een bocht naar links en 1 naar rechts gedurende 1,2 km tot stuwte blijven **volgen**.
31. Gelijk na de stuw (met links een bankje) **rechtsaf** de dam **oversteken** en gelijk **linksaf** (watergang nu aan uw **linkerzijde**).
32. Maaipad met bocht naar rechts gedurende 1,5 km **blijven volgen** tot het eind.
33. Einde maaipad (bij WKP 99) **rechtsaf** (Molenkampweg) en deze weg **blijven volgen**.
34. Einde bij buurthuis "Ons Buurthoes".

Heeft u **op- of aanmerkingen** over de wandeling of onjuistheden in de beschrijving of markering aangetroffen? Meld het ons via het contactformulier op de website of per e-mail: info@wandeleninwesterwolde.nl

Beste wandelaar,
Heeft u genoten van deze wandeling? Stichting Wandelen in Westerwolde heeft 40 wandelingen in Westerwolde en het 100 km lange Westerwoldepad.
Onze bijna 100 vrijwilligers zijn druk met het onderhouden en beloopbaar houden van deze wandelingen. Om dit voort te zetten zouden wij uw financiële bijdrage goed kunnen gebruiken.
Via de hiernaast geplaatste QR-code komt u op een betaalverzoek waarvan u het bedrag zelf kunt aanpassen.
Namens uw medewandelaars alvast hartelijk dank.

Sponsors van deze route:

Huisartsenpraktijk Bouwman
Nijverheidslaan 1
9581 EJ Musselkanaal
<https://www.praktijkbouwman.nl>

Bed & Breakfast de Hiddingh Hoeve
Smeerling 17
9591 TX Onstwedde
E-mail: bob.rossingh@outlook.com
Tel. (+31)(0)6 50650052

